

07.03.2023

FM2023/130

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut at arbejde for, at forbedre borgernes muligheder i bygder og yderdistrikter til at optage lån til at opføre medbyggerhuse, samt genåbne muligheden for at optage lån til selvbyggerhuse. Arbejdet skal være færdiggjort til FM 2024.

(Medlem af Inatsisartut Jens NapâtôK)

Begrundelse:

Naleraq vil hermed benytte lejligheden til at fremsætte forslag til bevilling af midler til selvbyggerhuse i Bygder og yderdistrikter.

Der er omfattende boligmangel i byerne i yderdistrikterne og i bygderne, og det giver anledning til at kræve at byggeri af boliger. Den boligmasse som er beboet af befolkningen, er utidssvarende og husene er renoveringsmodne.

I begyndelsen af 1970'erne indførte den danske stat en ordning med boligstøttelån til selvbyggere med rente- og afdragsfrie lån på op til 9 pct. af materialeudgiften. De sidste 10 pct. skulle selvbyggeren selv betale som eget indskud. I 1987 satte hjemmestyret kravet om eget indskud ned til 5 pct., så der nu ydes rente- og afdragsfrie lån til 95 pct. af materialeudgiften, som afskrives over 33 år, som i dag er nedsat til 20 år for med selvbyggersæt.

Naleraq mener at den nuværende Inatsisartutlov nr. 28 af 3. december 2018 om lån til medbyggerhuse¹ skal ændres således at man kan øge muligheden for at bygge medbyggerhuse og herunder at Naalakkersuisut skal undersøge om der er noget strukturelt i kommunernes forvaltning og arbejde med ansøgning om medbyggerhuse som kan gøres bedre. Kommunerne

¹ <http://lovgivning.gl/lov?rid={4C9AE4E8-1FC2-4C64-ABC7-31DF9AA799F7}>

har overtaget medbyggerhusområdet og det kan derfor være vanskeligt at yge yderligere midler til medbyggerhuse uden først at ændre loven.

Naleraq mener at der med nævnte Inatsisartutlov er for ringe muligheder med med- og selvbyggerhuse.

Naleraq vil foreslå at genåbne muligheden for selvbyggerhuse som ikke har været muligt siden 1. januar 2008 at bevilge lån og tilskud til selvbyggerhuse og derfor vil vi hermed foreslå at Naalakkersuisut skal arbejde for en lovændring, så der igen kan søges midler til opførelse af selvbyggerhuse i byer og yderdistrikter, tilskud burde være mulig for alle borgere, uanset hvor de bor i Grønland. Da der mangler håndværkere er 95-5 tidsvarende mange år frem endnu for at løse boligproblematikken i mindre byer og bygder.

Naleraq mener at selvom de hjemløse unge familier ikke kan høste gunstige fordele ved løbende rentefradrag og friværdibelåning, vil de være mere end lykkelige i at få en familiebolig, hvor de kan opdrage deres børn i et hus som de selv har betalt af deres skatte kroner. Vi vil foranledige at der rettes en undersøgelse af om husejere i bygder og yderdistrikter kan høste gunstige fordele som andre får gennem løbende rentefradrag og friværdibelåning.

Med disse bemærkninger fremlægger jeg derved på vegne af Parti Naleraq dette beslutningsgrundlag til diskussion i salen og fra Naleraq håber vi på, at andre partier vil støtte op om vores beslutningsforslag til Inatsisartut om at pålægge Naalakkersuisut om at bevilge midler til selvbyggerhuse i bygder og yderdistrikter.

Arbejdet skal være færdiggjort til FM2024.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

De økonomiske konsekvenser er beskrevet i forbindelse med § 37 spørgsmål af forslagsstiller. I den besvarelse kan man se, hvad det vil koste for det offentlige, hvis reglerne for indskud (egenandel) i forbindelse med lån til erhvervelse og opførelse af medbyggerhus blev ændret og baseret på årlig skattepligtig husstandsindkomst på forskellige niveauer – hvilket vises på vedlagte fil med Naalakkersuisuts besvarelse på mine §37 spørgsmål²).

² https://ina.gl/documents/para3637/2022/svar/151_2022_medbyggerhus_JNAPP_svar.pdf

Naleraq

Det er vurderet at et AC-årsværk på kr. 500.000 er nok for det forberedende arbejde i henhold til at forbedre mulighederne for lån i yderdistrikter og genåbne muligheden for lån til selvbyggerhuse, såfremt forslaget bliver vedtaget i den fremsendte form.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv:

Der er ingen.

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne:

Der er ingen